

QUẢN LÝ GIÁO DỤC KỸ NĂNG SINH TỒN CHO TRẺ 5 - 6 TUỔI Ở CÁC TRƯỜNG MẦM NON THÀNH PHỐ SƠN LA

Nguyễn Công Tâm¹, Kiều Thị Trang²,
Nguyễn Văn Thọ³, Đinh Thị Hồng Thu⁴

Tóm tắt: Giáo dục các kỹ năng sống đặc biệt là kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5,6 tuổi giúp trẻ tự bảo vệ bản thân tránh khỏi những nguy hiểm, sống an toàn, khỏe mạnh và giảm thiểu tai nạn thương tích là việc làm cần thiết trong bối cảnh hiện nay. Bài viết này khảo sát và phân tích thực trạng quản lý giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ mầm non 5 – 6 tuổi của 50 cán bộ quản lý và giáo viên tại các trường mầm non thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La. Kết quả nghiên cứu cho thấy cán bộ quản lý và giáo viên đã thực hiện tổ chức giáo dục kỹ năng sinh tồn trong thực tiễn song chưa triển khai rộng rãi vì gặp một số khó khăn, bất cập trong quá trình tổ chức nên còn mang tính hình thức, chất lượng và hiệu quả chưa cao.

Từ khóa: quản lý, giáo dục kỹ năng sinh tồn, trẻ 5-6 tuổi, Sơn La.

1. MỞ ĐẦU

Những năm gần đây, kỹ năng sống trong đó có kỹ năng sinh tồn được coi là kỹ năng sống cơ bản được đưa vào hoạt động giáo dục của nhà trường. Với ý nghĩa quan trọng và cần thiết cho mọi người đặc biệt là trẻ em, nó trở thành vấn đề được cả ngành giáo dục và xã hội quan tâm.

Các tổ chức phi chính phủ cùng với Chính phủ Việt Nam tiến hành thực hiện các chương trình, dự án giáo dục kỹ năng sinh tồn. Dự án: “Giáo dục phòng tránh tai nạn bom mìn cho học sinh tiểu học” do Sở giáo dục và đào tạo tỉnh Quảng Trị với Tổ chức Cứu trợ - Phát triển Mỹ Cathilic Relief Services thực hiện; Chương trình “Phòng tránh tai nạn thương tích” do Ủy ban bảo vệ và chăm sóc trẻ em phối hợp với Tổ chức UNICEF triển khai. Chương trình nhằm giúp giảm thiểu tỉ lệ trẻ em bị chết và tàn tật do tai nạn thương tích ở Việt Nam. Dự án “Bạn hữu trẻ em” được thực hiện bởi UNICEF và Chính phủ Việt Nam. Đây là chương trình kết hợp các chương trình giáo dục, phát triển và sống còn của trẻ em, bảo vệ trẻ em và được thực hiện tại một số tỉnh như Đồng Tháp, Kon Tum, Ninh Thuận,... Nhìn chung, các chương trình trên đã giúp tăng cường nhận thức kỹ năng sinh tồn của trẻ em và hình thành bước đầu kỹ năng này cho các em. Đồng thời nâng cao nhận

¹ Trường Đại học Tây Bắc

² Trung tâm nghiên cứu và Ứng dụng Tâm lý Giáo dục Hoa hướng dương

³ Trường Tiểu học Trung Kiên, huyện Yên Lạc, tỉnh Vĩnh Phúc

⁴ Trường Tiểu học Yên Phương, huyện Yên Lạc, tỉnh Vĩnh Phúc

thức của gia đình, cộng đồng, xã hội trong việc thực hiện quyền trẻ em. Song, các chương trình này chỉ thực hiện mang tính địa phương, thời gian thực hiện ít, chưa liên tục.

Các nghiên cứu của các tác giả như Trương Thị Hoa Bích Dung [1], Lê Thị Minh Hà [4], Nguyễn Dục Quang [6],... nghiên cứu về việc hướng dẫn và rèn luyện các kỹ năng sống cho học sinh tiểu học, trong đó có kỹ năng sinh tồn như kỹ năng tự nhận thức, tự vệ... Nhóm các tác giả Nguyễn Thế Duy, Nguyễn Mai Anh [2], Nguyễn Thị Thu Hà [4], Nguyễn Thị Thu Huyền, và đồng tác giả [5],... chú trọng giáo dục kỹ năng sống, nhận diện một số tình huống không an toàn kỹ năng phòng, tránh tai nạn thương tích cho trẻ mẫu giáo, giáo dục Nghiên cứu về việc phòng chống những nguy cơ không an toàn cho trẻ mẫu giáo. Trên thực tế đã có nhiều công trình nghiên cứu về giáo dục kỹ năng phòng tránh tai nạn thương tích cho trẻ và giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ nhưng còn thiếu vắng những công trình nghiên cứu về quản lý giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ tại các trường mầm non tỉnh Sơn La.

Thông qua phương pháp điều tra xã hội học, bài báo trình bày thực trạng quản lý giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ mầm non 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non tỉnh Sơn La. Từ thực trạng đó, tìm ra những ưu điểm và những tồn tại, bất cập trong công tác quản lý giáo dục KNST cho trẻ mầm non 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La. Đây chính là cơ sở để tác giả đề xuất các biện pháp quản lý phù hợp với đặc điểm lứa tuổi trẻ mầm non và các điều kiện thực tế của nhà trường.

Phương pháp nghiên cứu

- Bước 1. Thiết kế phiếu khảo sát, gồm: (1) xác định mục tiêu khảo sát, (2) xác định nội dung khảo sát, (3) xác định tiêu chí khảo sát, (4) xác định thang đo, (5) thiết kế phiếu điều tra

Sử dụng thang likert với 4 mức độ để khảo sát, số liệu thu được xử lý theo cách cho điểm như sau:

- + Với những lựa chọn cho mức độ: Tốt, rất thường xuyên; rất ảnh hưởng là 4 điểm;
- + Với mức độ khá, thường xuyên; ảnh hưởng là 3 điểm.
- + Lựa chọn mức độ: Trung bình, không thường xuyên; ít ảnh hưởng là 2 điểm;
- + Lựa chọn mức độ: Yếu, chưa thực hiện; không ảnh hưởng là 1 điểm.

Bước 2. Tiến hành khảo sát:

- Đối tượng khảo sát: CBQL và Giáo viên dạy các lớp mẫu giáo 5 – 6 tuổi thuộc các trường mầm non thành phố Sơn La

- Số lượng khảo sát: 50 CBQL và GV.

- Thời gian khảo sát: năm học 2022-2023 từ 10/8/2022 đến 20/9/2022.

Phương pháp xử lí số liệu: Dựa trên điểm số thu được, tính ĐTB cho các nội dung khảo sát, dựa trên ĐTB tiến hành lượng giá như sau:

Từ 1,0 đến cận 1,75 là mức yếu; chưa thực hiện; không ảnh hưởng

Từ 1,75 đến cận 2,5 là mức trung bình; chưa thực hiện; không ảnh hưởng

Từ 2,5 đến 3,25 là mức khá; thường xuyên; ảnh hưởng

Từ 3,25 đến 4,0 là mức tốt rất thường xuyên; rất ảnh hưởng

2. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Thực trạng lập kế hoạch giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La

Xây dựng kế hoạch công tác giáo dục, trong đó có giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ là việc làm quan trọng của người làm công tác quản lý. Xây dựng kế hoạch giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ, phải căn cứ vào nhiệm vụ năm học, điều kiện cụ thể của nhà trường đó là cơ sở để xây dựng kế hoạch giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ một cách khoa học và có chất lượng. Song trên thực tế việc xây dựng kế hoạch giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ chưa được quan tâm đúng mức.

Để tìm hiểu về thực trạng lập kế hoạch hoạt động giáo dục KNST cho trẻ 5 – 6 tuổi ở trường mầm non của thành phố Sơn La, chúng tôi thu được kết quả như Bảng 1:

Bảng 1: Thực trạng lập kế hoạch giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La

Lập kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ 5-6 tuổi	Mức độ thực hiện				TB
	4	3	2	1	
1.Kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ thông qua hoạt động giáo dục theo chủ đề và chương trình GDKNS cho trẻ	24	20	6	0	3,36
2.Kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ thông qua hoạt động trải nghiệm	20	17	13	0	3,14
3.Kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ thông qua thực hiện chế độ sinh hoạt hàng ngày của trẻ	10	16	16	8	2,56
4. Kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ thông qua hoạt động xã hội và	7	14	21	8	2,40

hoạt động làm quen với môi trường xung quanh					
5. Kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ thông qua hoạt động vui chơi và các hoạt động khác	7	14	21	8	2,40
6. Kế hoạch huy động nguồn lực để thực hiện giáo dục KNST cho trẻ	7	12	21	10	2,32
7. Kế hoạch kiểm tra, giám sát thực hiện giáo dục KNST cho trẻ	7	13	21	9	2,36
8. Kế hoạch phát triển chương trình giáo dục KNST cho trẻ	14	16	15	5	2,78
9. Kế hoạch bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo dục KNST cho giáo viên	6	12	21	11	2,26
Trung bình					2,62

Nhìn vào kết quả thống kê của Bảng 1 cho thấy công tác lập kế hoạch quản lý hoạt động giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5–6 tuổi đã được Hiệu trưởng các trường mầm non triển khai thực hiện ở mức thường xuyên với 2,62 điểm. Nhiều nội dung lập kế hoạch đã được lập kế hoạch.

4/9 nội dung kế hoạch được đánh giá thực hiện thường xuyên với mức điểm dao động từ 2,56 – 3,34 điểm. Nội dung kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ thông qua hoạt động giáo dục theo chủ đề và chương trình GDKNS cho trẻ đạt điểm trung bình là 3,36 điểm.

Các nội dung còn lại được CBQL và giáo viên đánh giá thực hiện ở mức trung bình gồm các nội dung sau:

1. Kế hoạch bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo dục KNST cho giáo viên
2. Kế hoạch kiểm tra, giám sát thực hiện hoạt động giáo dục KNST cho trẻ.
3. Kế hoạch huy động nguồn lực để thực hiện giáo dục KNST cho trẻ.

Trao đổi với cô T.D.N, trường mầm non Hướng Dương, cô cho biết: “*Kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi ở trường mầm non được lồng ghép trong chương trình giáo dục trẻ chủ yếu thực hiện thông qua các chủ đề giáo dục, hoạt động trải nghiệm là hoạt động chiếm ưu thế trong giáo dục KNST cho trẻ, tuy nhiên do nhiều yếu tố khác nhau nên kế hoạch này chưa triển khai thực sự hiệu quả; các trường đã quan tâm bồi dưỡng nâng cao năng lực giáo dục KNST cho giáo viên tuy nhiên do quá tải về thời gian*

và hạn chế về tài chính nên hoạt động bồi dưỡng chưa có chiều sâu; Nhà trường chưa thực sự huy động được các nguồn lực từ ngoài trường cho hoạt động này nên công tác lập kế hoạch chưa được thực hiện tốt”.

Nhận xét chung: Công tác lập kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non đã được triển khai tuy nhiên chưa được đồng bộ ở các nội dung, một số nội dung còn được CBQL và giáo viên đánh giá mức độ thực hiện ở mức trung bình. Các kế hoạch GDKNS cho trẻ mầm non chủ yếu được lồng ghép vào các kế hoạch khác mà chưa có kế hoạch chi tiết, cụ thể về nội dung, đối tượng, thời gian, kinh phí, lực lượng phối hợp và kiểm tra, đánh giá. Đây cũng chính là một trong những nguyên nhân dẫn đến hiệu quả hoạt động giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non Thành phố Sơn La chưa cao.

2.2. Thực trạng tổ chức thực hiện giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La

Bảng 2: Thực trạng tổ chức thực hiện giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La

Tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ 5- 6 tuổi	Mức độ thực hiện				TB
	4	3	2	1	
1. Thành lập ban chỉ đạo giáo dục KNST	24	26	0	0	3,48
2. Thành lập tổ tư vấn giáo dục KNST, xây dựng CTGD KNST	20	30	0	0	3,40
3. Bồi dưỡng nâng cao năng lực cho giáo viên về giáo dục KNST	7	13	21	9	2,36
4. Phân công phân nhiệm thực hiện nhiệm vụ giáo dục KNST cho trẻ	17	22	11	0	3,12
5. Xây dựng cơ chế phối hợp thực hiện giáo dục KNST cho trẻ	15	14	21	0	2,88
6. Phát triển chương trình giáo dục KNST cho trẻ	7	14	21	8	2,40
7. Huy động nguồn lực thực hiện giáo dục KNST cho trẻ	10	16	16	8	2,56

8. Xây dựng cơ chế giám sát, đánh giá thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ	6	12	21	11	2,26
9. Xây dựng các tiêu chí đánh giá kết quả thực hiện CTGD kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5- 6 tuổi	15	22	13	0	3,04
Trung bình					2,83

Nhìn vào kết quả thống kê ở Bảng 2 cho thấy công tác tổ chức thực hiện kế hoạch giáo dục KNST nói chung ở các trường mầm non được đánh giá chung về mức độ thực hiện ở mức khá với điểm trung bình là 2,83 điểm; tuy nhiên mức độ thực hiện chưa đồng bộ ở các nội dung.

Nội dung thực hiện được đánh giá cao nhất là *Thành lập ban chỉ đạo giáo dục KNST* với điểm trung bình là 3,48 điểm xếp mức tốt. Chúng tôi tiến hành nghiên cứu về hồ sơ quản lý cho thấy các trường mầm non thành phố Sơn La đều có Ban chỉ đạo thực hiện và quản lý chương trình giáo dục nhà trường, các ban Chỉ đạo này đều do Hiệu trưởng làm trưởng ban trong đó có chỉ đạo thực hiện nội dung giáo dục KNST.

Nội dung tổ chức thực hiện được đánh giá ở mức thấp nhất là nội dung *Xây dựng cơ chế giám sát, đánh giá thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ* với 2,26 điểm và *Bồi dưỡng nâng cao năng lực cho giáo viên về giáo dục KNST* với 2,56 điểm

Cô N.H.Y trường mầm non Hương Dương cho biết: “*Hiện tại nhà trường đã tổ chức thực hiện giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi, tuy nhiên chưa thực hiện được một cách đồng bộ ở các nội dung, nhà trường cũng chưa có cơ chế giám sát thực hiện và việc phát triển chương trình giáo dục nhà trường theo hướng tăng cường giáo dục KNST cho trẻ 5- 6 tuổi chưa cao*”.

Bên cạnh đó, khi đánh giá trình độ chuyên môn của giáo viên mầm non, cô T.T.M cũng cho biết: “*Giáo viên mầm non còn chưa thật sự có đủ trình độ, chuyên môn để giáo dục tốt nhất cho trẻ mầm non về các kỹ năng nhất là kỹ năng sinh tồn*”.

Như vậy, tất cả các nội dung công việc trong tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ mầm non 5 – 6 tuổi của hiệu trưởng đều được tổ chức thực hiện nhưng mức độ thực hiện chưa đồng bộ ở các nội dung còn một số nội dung chỉ ở mức trung bình. Vì vậy trong thời gian tới hiệu trưởng nhà trường quan tâm hơn nữa để khắc phục những tồn tại nêu trên.

2.3. Thực trạng chỉ đạo triển khai giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Sơn La

Bảng 3: Thực trạng chỉ đạo triển khai giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Sơn La

Chỉ đạo thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ 5- 6 tuổi	Mức độ thực hiện				TB
	4	3	2	1	
1. Chỉ đạo phát triển CTGD KNST cho trẻ	10	12	18	10	2,44
2. Chỉ đạo bồi dưỡng nâng cao năng lực cho giáo viên về giáo dục KNST	12	16	20	2	2,76
3. Chỉ đạo tổ chuyên môn tăng cường tổ chức sinh hoạt chuyên môn về giáo dục KNST	11	17	19	3	2,72
4. Chỉ đạo tích hợp giáo dục KNST thông qua hoạt động giáo dục theo chủ đề	22	23	5	0	3,34
5. Chỉ đạo tích hợp giáo dục KNST thông qua hoạt động trải nghiệm theo chủ đề	13	20	17	0	2,92
6. Chỉ đạo tích hợp giáo dục KNST thông qua thực hiện chế độ sinh hoạt hàng ngày của trẻ	14	17	19	0	2,90
7. Chỉ đạo tích hợp giáo dục KNST thông qua hoạt động xã hội và làm quen với môi trường xung quanh	18	17	15	0	3,06
8. Chỉ đạo tích hợp giáo dục KNST thông qua hoạt động vui chơi và các hoạt động khác	11	20	19	0	2,84
9. Chỉ đạo đổi mới phương pháp, hình thức giáo dục nhằm tăng cường giáo dục KNST cho trẻ	17	20	13	0	3,08
10. Điều chỉnh kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5- 6 tuổi	10	12	18	10	2,44
Trung bình					2,84

Nhìn vào kết quả thống kê ở Bảng 3 cho thấy các nội dung chỉ đạo thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non đã được Hiệu trưởng

các trường quan tâm triển khai chi đạo thực hiện, tuy nhiên các nội dung triển khai chưa thực sự đồng bộ, có một số nội dung được đánh giá mức độ thực hiện tốt, có một số nội dung được đánh giá mức độ thực hiện khá; nhưng còn có nội dung thực hiện ở mức trung bình.

Nội dung được đánh giá mức độ thực hiện tốt nhất là *Chi đạo tích hợp giáo dục KNST thông qua hoạt động giáo dục theo chủ đề* với điểm số trung bình là 3,34 điểm xếp mức tốt.

Các nội dung còn lại được đánh giá chi đạo ở mức độ trung bình với điểm trung bình dao động từ 2,76 – 3,08 điểm. Nội dung được đánh giá mức độ thực hiện ở mức thấp nhất là nội dung *Chi đạo phát triển CTGD KNST cho trẻ và Điều chỉnh kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi* đạt điểm trung bình là 2,44 điểm, xếp mức trung bình.

Cô P.L.A trường mầm non Hương Dương cho rằng: “*Trong quá trình thực hiện, công tác tổng kết rút kinh nghiệm các hoạt động của nhà trường chưa tiến hành thường xuyên. Chính việc chậm trễ trong việc đánh giá, tổng kết, rút kinh nghiệm nên việc điều chỉnh các kế hoạch hoạt động giáo dục kỹ năng sinh tồn chưa thực hiện tốt; chính vì hoạt động đánh giá chưa thực hiện tốt nên việc phát triển chương trình giáo dục nhà trường theo hướng tăng cường giáo dục KNST cho trẻ cũng hạn chế*”.

Nhận xét chung: Công tác chỉ đạo thực hiện giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo ở các trường mầm non thành phố Sơn La đã được các trường phối hợp trong việc thực hiện các hoạt động, tuy nhiên mức độ thực hiện và hiệu quả thực hiện chưa cao. Các hoạt động chỉ đạo giáo dục KNST cũng đã được tổ chức dưới nhiều hình thức, nhưng nhìn chung còn mang tính cục bộ, riêng lẻ.

2.4. Thực trạng kiểm tra đánh giá, kết quả giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Sơn La

Bảng 4: Thực trạng kiểm tra đánh giá, kết quả giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 - 6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Sơn La

Kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ 5- 6 tuổi	Mức độ thực hiện				TB
	4	3	2	1	
1. Kiểm tra công tác lập kế hoạch giáo dục KNST của giáo viên và nhà trường	28	22	0	0	3,56
2. Kiểm tra công tác tổ chức thực hiện giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi	12	21	17	0	2,90

3. Kiểm tra công tác chỉ đạo thực hiện giáo dục KNST cho trẻ qua các hoạt động	14	13	13	10	2,62
4. Kiểm tra các điều kiện đảm bảo để triển khai giáo dục KNST cho trẻ 5- 6 tuổi	16	16	11	7	2,82
5. Kiểm tra hoạt động đánh giá KNST của trẻ trong chương trình đánh giá trẻ	16	18	10	8	2,80
6. Kiểm tra việc huy động các nguồn lực trong và ngoài nhà trường để thực hiện GDKNST cho trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi	17	20	13	0	3,08
7. Kiểm tra phát triển chương trình, nội dung giáo dục KNST cho trẻ	10	12	18	10	2,44
Trung bình					2,89

Nhìn vào kết quả thống kê ở Bảng 4 cho thấy các nội dung kiểm tra thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ ở các trường mầm non về cơ bản đã được Hiệu trưởng các trường quan tâm thực hiện, tuy nhiên các nội dung kiểm tra chưa thực sự đồng bộ. Nội dung kiểm tra được đánh giá mức độ thực hiện tốt nhất đó là: Kiểm tra công tác lập kế hoạch giáo dục KNST của giáo viên và nhà trường đạt 3,56 điểm xếp mức tốt.

Nội dung kiểm tra được đánh giá thực hiện ở mức trung bình là: Kiểm tra phát triển chương trình, nội dung giáo dục KNST cho trẻ có điểm trung bình là 2,44 điểm đạt mức trung bình.

Nhận xét chung hoạt động kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La đã được triển khai tuy nhiên chưa thực sự đồng bộ, còn một nội dung cần khắc phục đó là Kiểm tra phát triển chương trình, nội dung giáo dục KNST cho trẻ, đây cũng chính là nguyên nhân dẫn tới việc hạn chế trong phát triển chương trình giáo dục KNST cho trẻ ở các trường mầm non thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La.

3. KẾT LUẬN

Kết quả nghiên cứu về thực trạng quản lý giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi tại các trường mầm non thành phố Sơn La cho thấy công tác quản lý giáo dục KNST ở các trường mầm non thành phố Sơn La, tỉnh Sơn La đã được Hiệu trưởng các trường quan

tâm thực hiện trên tất cả các phương diện của quá trình quản lý như: Công tác lập kế hoạch giáo dục KNST; Công tác tổ chức thực hiện giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo; Công tác chỉ đạo và kiểm tra đánh giá đã được triển khai thực hiện ở hầu hết các nội dung có một số nội dung được cán bộ quản lý, giáo viên đánh giá kết quả thực hiện ở mức khá và tốt.

Tuy nhiên các khâu của quá trình tổ chức quản lý giáo dục KNST cho trẻ mầm non ở các trường mầm non thành phố Sơn La chưa được thực hiện đồng bộ ở các nội dung, một số nội dung còn được CBQL và giáo viên đánh giá mức độ thực hiện ở mức trung bình như ở khâu xây dựng kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mầm non (việc lập kế hoạch thông qua hoạt động xã hội và hoạt động làm quen với môi trường xung quanh; Kế hoạch giáo dục KNST cho học sinh thông qua hoạt động vui chơi và các hoạt động khác; Kế hoạch huy động nguồn lực để thực hiện giáo dục KNST cho trẻ; Kế hoạch kiểm tra, giám sát thực hiện hoạt động giáo dục KNST cho trẻ; Kế hoạch phát triển chương trình giáo dục KNST cho trẻ); Công tác tổ chức thực hiện hoạt động giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ mầm non vẫn thiếu cơ chế khi *Xây dựng cơ chế giám sát, đánh giá thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ*; Công tác chỉ đạo thực hiện còn hạn chế ở nội dung *chỉ đạo phát triển chương trình giáo dục KNST cho trẻ và chỉ đạo điều chỉnh kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở trường mầm non*; Trong hoạt động kiểm tra, đánh giá thực hiện kế hoạch giáo dục KNST cho trẻ mẫu giáo 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La vẫn còn thiếu sót trong *Kiểm tra phát triển chương trình, nội dung giáo dục KNST cho trẻ*.

Những hạn chế trên có thể do một số nguyên nhân như: Quản lý hoạt động giáo dục KNST cho trẻ chịu ảnh hưởng mạnh bởi năng lực giáo dục KNST của giáo viên trong khi đó hoạt động bồi dưỡng giáo viên chưa được thực hiện tốt, năng lực giáo dục KNST của giáo viên ở các trường mầm non thành phố Sơn La còn hạn chế. Mặt khác năng lực quản lý giáo dục KNST của cán bộ quản lý trong các nhà trường cũng còn hạn chế đã chi phối hoạt động giáo dục KNST làm cho hoạt động giáo dục KNST chưa đạt hiệu quả cao. Bên cạnh đó nguồn tài chính, cơ sở vật chất, môi trường giáo dục KNST cho trẻ, sự tham gia của cha mẹ và cộng đồng vào việc giáo dục KNST cho trẻ ở các trường mầm non thành phố Sơn La chưa cao.

Trên cơ sở kết quả nghiên cứu, chúng tôi đề xuất các biện pháp sau để khắc phục những hạn chế đã được phát hiện, góp phần nâng cao hiệu quả quản lý giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La: 1. Tổ chức nâng cao nhận thức cho cán bộ quản lý, giáo viên và gia đình trẻ về sự cần thiết phải giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi; 2. Tổ chức phát triển chương trình giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La.; 3. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao năng lực cho giáo viên về giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi; 4. Chỉ đạo phối hợp giữa nhà trường, gia đình và xã hội để tổ chức hoạt động giáo dục kỹ

năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi; 5. Tổ chức giám sát, đánh giá hoạt động giáo dục kỹ năng sinh tồn cho trẻ 5 – 6 tuổi ở các trường mầm non thành phố Sơn La.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Trương Thị Hoa Bích Dung (2012), *Hướng dẫn và rèn luyện kỹ năng sống cho học sinh tiểu học*, NXB Văn hóa Thông tin.
2. Nguyễn Thế Duy, Nguyễn Mai Anh (2014), *Phòng tránh tai nạn thương tích thường gặp*, NXB Văn hóa Dân tộc.
3. Lê Thị Minh Hà (2015), *Hướng dẫn tình huống thoát nạn, thoát hiểm, sơ cấp cứu và phòng ngừa chữa cháy trong nhà trường*, NXB Văn hóa - Thông tin.
4. Nguyễn Thị Thu Hà (2012), *Thực trạng giáo dục trẻ mẫu giáo 5 - 6 tuổi nhận biết và phòng tránh nguy cơ không an toàn tại một số trường mầm non trên địa bàn thành phố Hà Nội*, Báo cáo tổng kết đề tài khoa học và công nghệ Viện Khoa học Giáo dục Việt Nam.
5. Nguyễn Thị Thu Huyền, Nguyễn Việt Dũng (2017), *Giáo dục kỹ năng phòng, tránh tai nạn thương tích cho trẻ 5- 6 tuổi qua mô phỏng bằng video hoạt hình với sự hỗ trợ của công nghệ điện toán đám mây*, Tạp chí Giáo dục, số 418.
6. Nguyễn Dục Quang (2010), *Hướng dẫn thực hiện giáo dục kỹ năng sinh tồn cho học sinh phổ thông*, NXB Đại học Quốc gia Hà Nội.

MANAGEMENT SURVIVAL SKILLS EDUCATION FOR CHILDREN OF 5 - 6 YEARS OLD IN SON LA CITY PRIVATES

*Nguyen Cong Tam, Kieu Thi Trang,
Nguyen Van Tho, Dinh Thi Hong Thu*

Abstract: *Educating life skills, especially survival skills, for children aged 5-6 to help them protect themselves from dangers, live safely and healthily, and reduce accidents is essential. This article examines and analyzes the current situation of survival skills education management for preschool children aged 5-6 years of 50 managers and teachers at preschools in Son La city, Son La province. Research results show that administrators and teachers have implemented survival skills education in practice, but have not widely implemented it because of some difficulties and inadequacies in the process of organizing, so it is still very difficult to implement, formality, quality and efficiency are not high.*

Keyword: *Management, Survival skills education, 5-6 years old, Son La.*

(Ngày Tòa soạn nhận được bài: 02-02-2023; ngày phản biện đánh giá: 06-02-2023; ngày chấp nhận đăng: 14-02-2023)